

Sedatie bij kinderen

Informatie voor ouders en verzorgers

Inleiding

Uw kind wordt binnenkort in het Rode Kruis Ziekenhuis opgenomen voor een onderzoek en of behandeling onder sedatie (met een licht slaapmiddel). In deze folder krijgt u informatie over sedatie, waarom dit nodig is en waar u als ouders/ verzorgers rekening mee dient te houden.

Wat is sedatie?

Sedatie betekent het verlagen van het bewustzijn. Dit gebeurt door het geven van medicijnen via een infuus en/of kapje. De sedatie wordt uitgevoerd door een speciaal hiervoor opgeleide anesthesiemedewerker, de Sedatie Praktijk Specialist (SPS). Hij of zij werkt onder directe of indirecte supervisie van een anesthesioloog.

Waarom krijgt uw kind sedatie?

Sedatie kan worden toegepast om een onaangenaam of pijnlijk onderzoek / behandeling voor uw kind zo comfortabel mogelijk te laten verlopen. Dit wil zeggen met minder ongemakken, zoals stress, angst en pijn.

Effecten van sedatie

Het toedienen van sedatie heeft een aantal effecten op het lichaam:

- Uw kind wordt slaperig en suf, waardoor uw kind het onderzoek niet helemaal bewust meemaakt
- Uw kind voelt minder of helemaal geen pijn
- Uw kind behoudt belangrijke reflexen, zoals ademhalen en slikken (dit zijn enkele verschillen met narcose)

Bezoek door Sedatie praktijk specialist /anesthesioloog

Uw kind wordt vóór de behandeling op de polikliniek Anesthesiologie of op de afdeling waar uw kind behandeld zal worden gezien door een sedatie praktijk specialist en/of anesthesioloog. U ontvangt vooraf een gezondheidsvragenlijst die voor uw kind ingevuld moet worden. De sedatie praktijk specialist en/of anesthesioloog onderzoekt daarna uw kind en bespreekt met u en uw zoon of dochter welke soort sedatie voor uw kind het beste is. Op basis van de gegevens en de aard van de behandeling wordt met u afgesproken of er nog aanvullende onderzoeken bij uw kind gedaan moeten worden. Dit kan gaan om bijvoorbeeld een bloedonderzoek, een urineonderzoek en/of een röntgenfoto. Verder bespreekt de sedatie praktijk specialist en/of de anesthesioloog een aantal zaken met u, zoals:

- Uw toestemming voor het toedienen van sedatie;
- Vanaf welk moment uw kind nuchter moet zijn, dus niets meer mag eten en drinken
- De wijze waarop sedatie wordt toegediend: door middel van een kapje of een infuus
- De wijze van de pijnbestrijding na de sedatie
- Bijzondere aandachtspunten of medicatie-innames
- Tussentijds overleg bij veranderingen in de gezondheidstoestand van uw kind (zoals contact met kinderziektes, koorts, luchtweginfecties, etc.).

Voorlichting door Medisch pedagogisch hulpverlener

De Medisch pedagogisch hulpverlener is een medewerker die gespecialiseerd is in de (psychologische) ondersteuning van kinderen in het ziekenhuis. De Medisch pedagogisch hulpverlener geeft ook voorlichting over de begeleiding van kinderen die sedatie moeten ondergaan. Indien uw kind wordt gesedeerd op de dag van opname, dan ontvangt u op de dag zelf een uitnodiging voor voorlichting door de Medisch pedagogisch hulpverlener. Als uw kind al de dag vóór de sedatie wordt of is opgenomen, komt de Medisch pedagogisch hulpverlener bij uw kind op de afdeling/kamer om voorlichting over de sedatie te geven.

Tips om uw kind voor te bereiden op de sedatie

Een opname in het ziekenhuis en een behandeling onder sedatie zijn voor uw kind en uzelf emotionele gebeurtenissen die mogelijk spanning met zich meebrengen. Het is belangrijk om uw kind goed voor te bereiden op de behandeling. De leeftijd en het karakter van uw kind zijn bepalend voor wat u uw kind vooraf vertelt en op welke manier.

Wij geven u hiervoor enkele tips:

- Licht jonge kinderen bij voorkeur pas enkele dagen voor de ingreep in. Dus niet te lang van tevoren
- Vertel altijd eerlijk en in eenvoudige taal wat er gaat gebeuren
- Vertel waarom uw kind in het ziekenhuis wordt opgenomen en hoelang het naar verwachting gaat duren
- Waarschijnlijk kan uw kind de uitleg over de opname niet in één keer begrijpen en verwerken. Kom er daarom regelmatig op terug
- Maak spelenderwijs duidelijk wat er gaat gebeuren (met een pop of beer die een verband of kapje op krijgt)
- Neem een favoriete knuffel en een speeltje mee naar het ziekenhuis.

Helpend taalgebruik

Tijdens de sedatie willen we als sedatie praktijk specialisten zoveel mogelijk op een positieve manier praten met uw kind. We noemen dat 'helpend taalgebruik'. U kunt dat zelf ook doen.

Let in uw taalgebruik ook op de volgende punten:

- Keuzes geven als die er niet zijn. Vraagt u aan uw kind: "ga je mee naar de dokter?" Dan geeft u in principe de keuze: ja of nee. Terwijl er geen keuze is. Beter is het om te zeggen "We gaan naar de dokter. Wil je achterop bij mij of fiets je zelf?" dan is er toch nog iets waar u uw kind controle over geeft en wat haalbaar is
- Onjuiste verwachtingen geven. "Het is zo voorbij", "Het doet geen pijn" of "Alleen een prikje, verder niets". Ook hier kunt u ander dingen zeggen, bijvoorbeeld: "Ik ben benieuwd hoeveel bellen jij kunt blazen als de dokter bezig is" of "Ik weet niet of het pijn doet, maar wij gaan aan fijne dingen denken"
- Wees eerlijk. Vertel wat u weet. Maak het niet erger maar verzacht het ook niet. U mag als ouder ook aangeven dat u iets niet precies weet en dat jullie de vraag van uw kind gaan voorleggen aan de dokter.

Negatieve focus vermijden. Woorden als 'bang', 'pijn', 'spannend', 'angst' en 'naar' of 'vervelend' kunt u beter vermijden omdat ze allemaal een negatieve bijklank hebben. Dat lukt nooit helemaal, maar probeer er op te letten. Als u zich bewust bent van de negatieve invloed van deze woorden en ze zo min mogelijk herhaalt, helpt dat uw kind bij het verminderen van angst en stress. Ga in plaats daarvan als u stress ervaart bij uw kind samen een plan maken om er positief in te stappen.

Nuchter zijn

Het is erg belangrijk voor de veiligheid van uw kind dat uw kind tijdig nuchter is op de dag van de sedatie. In onderstaand schema staat aangegeven waar uw kind zich aan dient te houden, zowel bij opname op de Kinderafdeling (A3) als bij opname op de Dagbehandeling (A2X).

Via Bureau Opname krijgt u de datum van de ziekenhuisopname te horen en het tijdstip van aanmelden bij de balie van de afdeling.

Wij verzoeken u en uw kind vriendelijk om aan het onderstaande schema te houden.

	Dit mag uw kind eten:	Dit mag uw kind drinken:	
Tot 6 uur voor de opname	Alles eten	Normaal drinken	
4 uur voor de opname	Wel Borstvoeding	Borstvoeding (indien van toepassing)	
1 uur voor de opname	Niets eten	Heldere dranken max 3 ml/kg/uur (water, suikerwater, aanlenglimonade of waterijsjes) De voorkeur gaat uit naar glucose houdende dranken.	

LET OP:

Soms gelden er andere regels voor het nuchter zijn i.v.m. uw behandeling / onderzoek! Als dat bij u het geval is, informeert uw behandelend arts u hierover. U ontvangt dan een aparte brochure over het betreffende onderzoek.

Sieraden, piercings en make-up

Uw kind dient zijn of haar horloge en sieraden af te doen. Mocht uw kind make-up en nagellak dragen gelieve dit te verwijderen. Dit is belangrijk omdat de Sedatie Praktijk Specialist de natuurlijke kleur van uw kind zijn huid en nagels moet kunnen zien.

Het onderzoek of de behandeling

Op de behandelkamer komt u zoon of dochter op een speciaal bed te liggen.

En krijgt:

- plakkers op zijn of haar borst voor de hartbewaking;
- een bloeddrukband om zijn of haar arm om bloeddruk te controleren
- Een saturatie meter is een zacht klemmetje met een rood lampje dat om de vinger geplaatst wordt. Hiermee bewaken we de hartslag en het zuurstofgehalte in het bloed
- Eventueel een zuurstofslangetje in zijn of haar neus

De Sedatie Praktijk Specialist begeleidt en bewaakt uw kind gedurende het onderzoek / behandeling, vanaf het moment dat uw kind de behandelkamer binnenkomt totdat uw kind de afdeling weer verlaat. Na de behandeling wordt uw kind bewaakt op de uitslaapkamer of eigen kamer.

Sedatie met een kapje

- We starten met het passen van het juiste kapje.
- Toedienen van het slaapmiddel via het kapje: uw kind krijgt een mengsel van lachgas/zuurstof/slaapmiddel totdat uw kind zich prettig en ontspannen voelt. Dit duurt ongeveer drie tot vijf minuten. Dan start de behandeling. Uw kind krijgt het slaapmiddel totdat de behandeling klaar is.
- Behandeling: de behandeling verloopt op normale wijze.
- Einde van de behandeling: na de behandeling krijgt uw kind vijf minuten zuivere zuurstof toegediend. Hiermee beëindigen we de sedatie zodat u kind weer wakker wordt. De meeste kinderen hebben hier geen last van.

Sedatie via een infuus

Voordat het infuus wordt ingebracht, krijgt uw kind verdovingszalf op de huid, meestal op beide handruggen. Daarna wordt een infuus geprikt in één van beide handen. Vervolgens wordt door het infuus het slaapmiddel en de pijn medicatie toegediend. En valt u kind in slaap zodat hij of zij behandeld kan worden

Hoe beleeft uw kind het?

De beleving van sedatie kan per kind wisselen. Veel kinderen vertellen dat ze na de sedatie slaperig waren, het gevoel hadden te dromen. Zij herinneren zich bijna niks meer van de behandeling. Sedatie met een kapje: Hoewel na het inademen van het slaapmiddel het eerste gevoel wat onwennig en vreemd kan zijn, verandert dit in meestal na een paar minuten in een aangenaam, warm, ontspannen en/of zweverig en slaperig gevoel. De kinderen voelen zich loom en vallen langzaam in slaap. En er zijn ook kinderen die het zo spannend vinden dat zij de sedatie niet willen ondergaan. Als zij het kapje niet op hun gezicht durven hebben, proberen we het kind te kalmeren en het toch te laten ondergaan.

Aandachtspunten

Eenmaal thuis is het verstandig uw kind de rest van de dag licht verteerbaar voedsel te geven. Dus geen vet of gekruid eten, en in het begin kleine porties. Geef uw kind ook regelmatig te drinken.

Uw kind kan hongerig zijn. Naast lichamelijke reacties op de sedatie kan uw kind ook reacties vertonen als slaapproblemen en angst. Meestal verdwijnen deze reacties na verloop van tijd.

De eerste 24 uur

- Uw kind mag niet actief deelnemen aan het verkeer.
- De avond en nacht na de sedatie moet er iemand thuis zijn bij uw kind die adequaat kan reageren.
- Uw kind mag niet deelnemen aan actieve sporten zoals zwemmen, voetbal enz.
- Misselijkheid treedt meestal direct na de ingreep op en zelden thuis.

Complicaties en risico's

Aan alle medische ingrepen zitten risico's. Welke risico's dat zijn en hoe groot deze risico's zijn, hangt onder andere af van het onderzoek / behandeling. Met de methode van werken door de Sedatie Praktijk Specialist komen complicaties ten gevolge van de sedatie zelden voor.

Tot slot

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft over de sedatie, kunt u contact opnemen met de Sedatie Praktijk Specialist (Josine, Marcha, Frank en Everd) via telefoonnummer 0251-265232.